

Pay-on-Move • Embedded Finance • Lojistik Fintech

Hareket Eden Sermaye: Pay-on-Move Modeli ve Sermaye Akış Mantığı

Taşıma hareketini ödeme, risk ve finansal çeviklik sinyaline çeviren işletim modeli.

Yönetici Özeti

Pay-on-Move, lojistikte ödemeyi takvim tarihine değil doğrulanmış operasyon hareketine bağlayan bir sermaye akış modelidir. Amaç yalnız erken ödeme yapmak değil; hareket kanıtı, hizmet seviyesi, risk ve mutabakatı finansal kararın teminat sinyaline dönüştürmektir.

Belge	Yönetim Notu (PDF)
Sürüm	v1.0
Yayın	07.06.2026 · güncelleme 04.10.2026
Kalıcı adres	barisanil.com/raporlar/hareket-eden-sermaye/

Karar özeti

Pay-on-Move, lojistikte ödemeyi takvim tarihine değil doğrulanmış operasyon hareketine bağlayan bir sermaye akış modelidir. Amaç yalnız erken ödeme yapmak değil; hareket kanıtı, hizmet seviyesi, risk ve mutabakatı finansal kararın teminat sinyaline dönüştürmektir.

Kilometre taşı	Ürettiği sinyal	Finansal anlamı
Taşıma talebi onayı	Müşteri niyeti ve ticari bağlam	Beklenen işlem hacmi
Araç/yük eşleşmesi	Kapasite kesinleşmesi	Operasyon başlayabilirliği
Yükleme / hareket	Gerçek operasyon kanıtı	Erken ödeme tetikleyici sinyali
Teslimat kanıtı	Hizmetin tamamlanma kalitesi	Tahsilat ve mutabakat güveni
Belge tamlığı	Fatura/muhasebe kapanış disiplini	Finansman riski düşüşü

1. Sorun: taşıma hareket eder, nakit bekler

Lojistikte en kritik gerilim şudur: araç yola çıkar, maliyet doğar, akaryakıt ve sürücü ödemesi başlar; ancak tahsilat çoğu zaman teslimat, belge, fatura ve vade zincirinin sonunda gerçekleşir.

Bu boşluk özellikle taşıyıcı, alt tedarikçi ve küçük/orta ölçekli hizmet sağlayıcılar için sermaye baskısı yaratır. Hizmet sağlayıcı fiyatı yalnız maliyetle değil, nakit döngüsü riskiyle de belirler.

Pay-on-Move bu boşluğu “hareket oldu mu, kanıt var mı, risk ne, ödeme hangi koşulla hızlanabilir?” sorularına bağlar.

2. Modelin özü

Pay-on-Move modelinde ödeme kararı, tek bir fatura tarihine sıkışmaz. Talep onayı, yükleme, hareket, varış, teslim kanıtı, belge tamlığı ve mutabakat gibi kilometre taşları ayrı sinyal üretir.

Bu sinyaller, finansman sağlayıcı için operasyonel teminat niteliği taşır. Risk yalnız bilanço üzerinden değil; taşıma hareketinin gerçek zamanlı kalitesi üzerinden okunur.

Model doğru kurulursa müşteri hizmet seviyesini korur, taşıyıcı nakit baskısını azaltır, platform ise veri ve güven katmanı olarak değer üretir.

3. Sermaye akış mantığı

Sermaye klasik bankacılık mantığında geçmiş finansal verilere bakar. Lojistikte ise gelecekteki nakit akışının en güçlü erken göstergesi, doğrulanmış harekettir.

Bir yük doğru müşteriden, doğru araçla, doğru rotada, doğru zamanda hareket ettiyse; bu olay finansal açıdan fiyatlanabilir bir sinyal üretir.

Bu nedenle Pay-on-Move, taşımayı yalnız operasyon olayı değil, finansal olay haline getirir.

4. Yönetim kararı

Pay-on-Move pilotu hiçbir zaman sınırsız kredi gibi tasarlanmamalıdır. İlk aşama kontrollü, kapalı devre ve kural bazlı olmalıdır.

Başarılı pilot için üç sınır gerekir: doğrulanmış müşteri, doğrulanmış taşıma olayı ve doğrulanmış ödeme davranışı.

Modelin ilk değeri “para dağıtmak” değil; riskli ve risksiz hareketleri ayıran karar motorunu oluşturmaktır.

Uygulama planı

Bu yönetim notu bir strateji metni olarak değil, aksiyona bağlanacak karar çerçevesi olarak kullanılmalıdır.

- İlk pilotu 1 büyük müşteri, 1 finansman sağlayıcı, 20-30 doğrulanmış taşıma ve sınırlı tavanla başlat.
- Ödeme tetikleyicisini “yükleme oldu” seviyesinde değil; yükleme + hareket + müşteri onayı + belge durumu kombinasyonuyla kur.
- Risk kararını üç renkle yönet: GO, WATCH, NO-GO. GO: ödeme hızlanır; WATCH: manuel onay; NO-GO: finansman yok.
- Pilot KPI seti: ödeme hızlanma süresi, geciken belge oranı, ihtilafli taşıma oranı, zarar riski, tekrar kullanım oranı.

Eşik	Kriter	Beklenen sonuç
0-30 gün	Konu, veri ve hedef karar netleşir	Dağınık fikir karar problemine dönüşür
31-60 gün	Pilot metrikleri ve sahiplik atanır	Takip edilebilir iş akışı oluşur
61-90 gün	İlk sonuçlar ve öğrenimler raporlanır	Ölçekleme / durdurma kararı verilir

Risk ve guardrails

Kritik uyarı

Bu çalışma doğrudan yatırım, kredi, hukuk, vergi veya regülasyon tavsiyesi değildir. Her finansal ürün, veri işleme, sözleşme, ödeme ve platform entegrasyonu; ilgili uzmanlık kontrolleri ve insan onayıyla uygulanmalıdır.

Kaynak notları

- Model yorumu Barış Anıl lojistik-fintech strateji çerçevesine göre hazırlanmıştır.
- Finansal ürün tasarımı için ayrıca hukuk, vergi ve regülasyon kontrolü gerekir.

Hazırlayan: Barış Anıl Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. | barisanil.com